

Opiekun questu

Regionalny Oddział PTTK w Białymstoku
ul. Sienkiewicza 53 lok. 3/3
15-002 Białystok

www.bialystok.pttk.pl

HASŁO:

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Gdy dojdiesz do ulicy Sienkiewicza, skróć ostro w lewo,
Podziemną trasą przetnij Aleję Piłsudskiego i wyjdź
Na Bulwary Ireny _____, której chwiała!

Ona w czasie wojny dzieci żydowskie z getta ratowała.

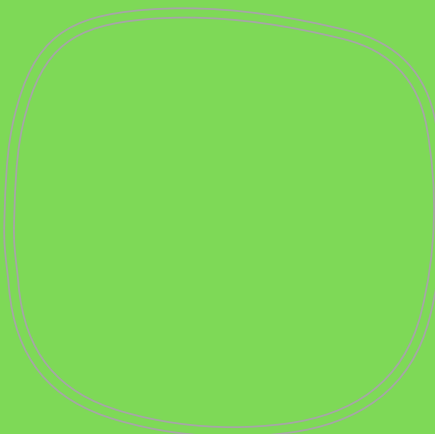
Miń centrum przesiadkowe, podejdź pod górkę i skróć w prawo,
Na ulicę Warszawską; gdy miniesz straż pożarną
Naprzeciw pięknej kamienicy rodziny Tryllingów,
Odczytaj z mosiężnej tablicy, co młody Ludwik robił w tym
_____.

Gdy cały tekst przeczytasz dokładnie,
Rok powstania esperanto w oczy ci wpadnie.
Dodaj dwie środkowe cyfry i odejmij cztery
A otrzymasz miejsce w haśle tej litery!

Gdy już hasło masz gotowe, wiedz, że to klasyka;
To tytuł pierwszej książki do nauki tego języka.
Ruszać więc pod nr 19 po skarb do Centrum Zamenhófa,
Którego dotyczy ostatnia strofa.

W dawnego szpitala żydowskiego odremontowanej kamienicy
W 2009 r. gościli 94-go Kongresu Esperantystów uczestnicy

Miejsce na skarb (pieczętkę):

- **QUEST**
- **Białystok**
- **kolebką**
- **esperanto**

WYPRAWA ODKRYWCÓW

TEMATYKA:

Wyprawa po skarb w Białymstoku umożliwi Wam odkrycie miejsc związanych z ideą oraz twórcą uniwersalnego języka esperanto, stworzonego w XIX wieku przez białostoczaniego Ludwika Zamenhofa. Językiem esperanto posługuje się dziś kilka milionów osób na całym świecie. Podczas wędrówki Waszym zadaniem jest ułożenie hasła z ukrytych na trasie liter.

GDZIE TO JEST?

Białystok to stolica województwa podlaskiego, 180 km od Warszawy.

JAK DOJECHAĆ?

Z Warszawy drogą krajową nr 8. Z dworca PKP/PKS dojazd komunikacją miejską – autobus nr 2, 4, 10, 21 do przystanku za kościołem św. Rocha. Początek questu przy ul. Lipowej nr 31/33 (dom Jakuba Szapiro).

CZAS PRZEJŚCIA: około 1 godziny.

Uwaga!

Czytaj uważnie instrukcje w tekście, obserwuj rymy, spójrz czasem na mapkę – a z łatwością odgadniesz hasło.

BIAŁYSTOK KOLEBKĄ ESPERANTO

Ma Białystok w swej historii wzniosłych faktów wiele. Jednym z nich jest to, że w mieście tym, mój przyjacielu, żył w młodości Ludwik Zamenhof, ojciec esperanto. Wędruj śladem tej historii, bo naprawdę warto.

Szukaj wpiery kamienicy z czarnymi balkonami, Miejsce to jest związane z wojennymi czasami. Był to dom Jakuba Szapiro, esperantysty znanego, Przez niemieckich nazistów zamordowanego.

Na tablicy kamiennej znajdziesz esperanta przykłady, Spróbuj to przeczytać, na pewno dasz radę. Weź pierwszą literę ze słówka pierwszego Dodaj pierwsze cyfry roku i tam wpisz ją, kolego.

Kuba Szapiro, jak go bliscy nazywali Mógł się mnóstwem tekstów w esperanto pochwalić. Stworzył pierwszy esperancki przewodnik po mieście, Hołd mu zatem oddaj i ruszaj nareszcie.

Cofnij teraz swoje kroki w kierunku kościoła, Piękny pałac secesyjny obejdz dookoła. Mieszkał tu ród _____, co sukno produkowali.

Być może ze swoim sąsiadem w esperanto rozmawiali.

Idź w głąb osiedla, kieruj się pod górę, Wnet budynek się wynurzy z nietypowym murem. Cegieł o różnych barwach i kształtach do budowy używano. Taki styl „białostocką szkołą muratorską” zwano.

Po lewej od kamienicy jest przejście na skróty Na ukos przez podwórze niech cię niosą buty. Gdy do skrzyżowania dotrzesz, znajdziesz park przed sobą, A po prawej Teatr _____ placu jest ozdobą.

Przed małą górką skręć w lewo, między drzewostan parkowy Zejdź w dół po schodkach, aż trafisz na Polski Bank _____

Gdzie plac trójkątny, był kiedyś Rynek Sienny, Handlował tu w każdy czwartek rolników tłum niezmierny. Przy słynnej „wodopojce” na właścicieli konie czekały, Takie drewniane domy już tylko w małej liczbie zostały.

Teraz szukaj uliczki, co ładnie się nazywa. _____, bo o nią chodzi, pod numerem 3 coś skrywa.

Z przodu dawna synagoga, potocznie „Piaskowa”, Z tyłu siedziba esperantystów w piwnicy się chowa.

Tu Białostockie Towarzystwo Esperantystów Kontynuuje tradycję z wieku zeszłego początków. Przed wejściem do klubu głąz znajdziesz, wyczytaj z niego Postanowienia światowego kongresu esperanckiego.

Weź pierwszą linijkę tekstu niepolskiego, Szukaj czwartej litery słowa przedostatniego. Na piąte miejsce hasła twego wpisu, Jeśliś esperantem zainteresowany – do BTE się zapisuj.

Wróć sprzed siedziby Towarzystwa ulicą Marjańskiego Kieruj się do rynku i ratusza miejskiego. Po prawej miniesz kultowy niegdyś dom handlowy - _____ odwiedzały liczne wycieczki zakładowe.

Stań i spójrz w głąb Skłodowskiej ulicy, A na końcu na górcę wzrok twój kępę drzew wychwyć. Tam powstać miał w 1931 roku Pierwszy pomnik Doktora Zamenhofa w Białymstoku.

Komitet budowy pomnika, któremu Szapiro szefował Nietypowy projekt monumentu przygotował. Kształtem miał on _____ Babel naśladować,

Niestety, tej idei nie udało się zrealizować.

Za to od 1988 r. staraniem esperantystów licznych Imię Zamenhofa nosi Dziecięcy Szpital _____

Jednej z sal w DSK imię Lidii - córki Ludwika nadano, A salę do wygłaszania wykładów ESPERANTO nazwano.

Spod „Centralu” idź do ratusza, jego wieżę hełm przykrywa W latach dziecięcych Zamenhof codziennie tu bywał. Wśród gwarnych handlarzy pochodzących z wielu narodów, Mieszanka języków była konfliktów powodem.

Dlatego już w wieku kilku lat Zamenhof umyślił Stworzyć łatwy język, zrozumiały dla wszystkich. Jego reguły, w 1887 roku spisane, Zostały pod pseudonimem „Doktoro Esperanto” opublikowane.

Dziś przy ratuszu Esperanto _____ się mieści

Można tam w menu znaleźć esperanckie treści. Warto spróbować ciastka „Esperantka”, „buzą” popić A potem dalej śladów skarbu twego tropić.

Rynek z ruin powojennych odbudowano ładnie, Zaraz rząd zdobnych kamieniczek w oko ci wpadnie. Jedna z nich pokryta jest ornamentami z literek Wpisz jedną tam, gdzie iloczyn czterech razy cztery.

A teraz szukaj przesmyku między domami, Który cię do skweru Zamenhofa doprowadzi. W centrum skweru popiersie naszego bohatera W _____ na nosie schowana litera.

Na sam początek hasła ją teraz chwytaj, Datę urodzin i śmierci z cokołu odczytaj. Na te święta oraz inne esperanckie uroczystości, Pod pomnikiem zbiera się corocznie mnóstwo gości.

Idź przez skwer, koło informacji turystycznej Ulica Malmeda zawiedzie cię do śladu historii tragicznej. Z czarnej tablicy na murze przeczytaj teraz O losie Iłchoka Malmeda, żydowskiego bohatera.

Drugą literę wziętą z drugiego wyrazu Do szukanego hasła wpisu od razu. Znajdź trzecią cyfrę z roku tego wydarzenia To miejsce w hasle czeka uzupełnienia.

Wejdz w szeroki zaułek między budynkami Już numer 15 dobrze widoczny przed nami. Przejdź przez tunel na ulicę Zamenhofa Skręć w lewo i spójrz; ten widok już kochasz.

Sam twórca esperanta wita cię z balkonu. Na oknie, od lewej, machając kapeluszem Siedzi Jakub Szapiro z przyjacielem, Też esperantystą, szczerze wyznać muszę.

Podejdz blisko, z polskiej wersji tekstu Na marmurowej tablicy weź literę pierwszą. Ostatnia cyfra z roku urodzenia Ludwika właśnie Wskaże ci jej pozycję w naszym mądrym hasle.

Teraz popatrz na zdjęcie „tego, czego nie ma” I ruszaj przed siebie ścieżką brukowaną.